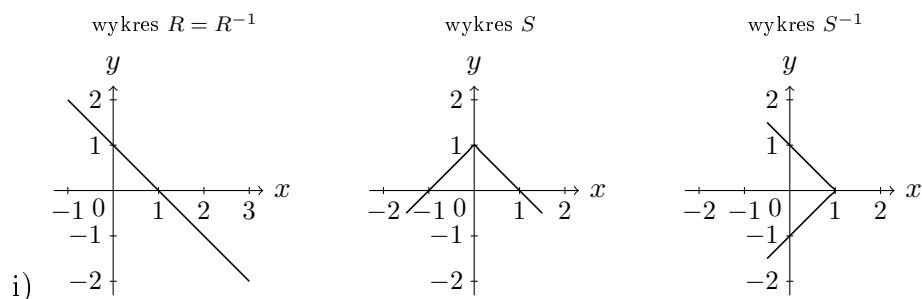

Zadanie 1. Dla relacji

$$R = \{(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} \mid x + y = 1\},$$

$$S = \{(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} \mid |x| + y = 1\},$$

- i) narysuj wykresy R oraz R^{-1} (odp. S oraz S^{-1}),
- ii) sprawdź czy R (odp. S) jest relacją symetryczną,
- iii) sprawdź czy R oraz R^{-1} (odp. S oraz S^{-1}) są funkcjami.

- ii) R symetryczna, S nie,
- iii) $R = R^{-1}$ funkcja, S funkcja, S^{-1} nie.

Zadanie 2. Dla $X = \{2, 3, 6, 11, 12, 18, 24, 30\}$ oraz relacji $R \subset X \times X$ danej warunkiem

$$mRn \leftrightarrow m|n$$

znajdź elementy minimalne i maksymalne.

Odp. minimalne = $\{2, 3, 11\}$, maksymalne = $\{11, 18, 24, 30\}$

Zadanie 3. Stosując indukcję matematyczną udowodnij, że

i)

$$0 + 1 + 2 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2},$$

ii)

$$0^3 + 1^3 + \dots + n^3 = \left(\frac{n(n+1)}{2} \right)^2,$$

iii)

$$1 \cdot 1! + 2 \cdot 2! + 3 \cdot 3! + \dots + n \cdot n! = (n+1)! - 1,$$

iv)

$$3|2^{2n} - 1,$$

Zadanie 4. Dla funkcji $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ danej wzorem

$$f(x) = x^2 - 2x - 3$$

znajdź

i) $f(\{-1, 3\})$,

ii) $f([1, +\infty))$,

iii) $f((2, +\infty))$,

iv) $f((0, +\infty))$,

v) $f(\mathbb{R})$,

vi) $f^{-1}(-4)$,

vii) $f^{-1}(-3)$,

viii) $f^{-1}((-3, +\infty))$,

ix) $f^{-1}((-\infty, -3])$,

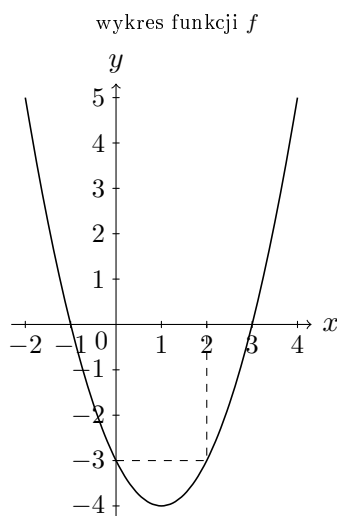
x) $f^{-1}((-4, +\infty))$,

xi) $f^{-1}([-5, +\infty))$,

xii) $f^{-1}(\mathbb{R})$.

Czy funkcja f jest różnowartościowa? Czy jest „na”? Zmodyfikuj dziedzinę i przeciwdziedzinę tak, aby stała się bijekcją oraz znajdź funkcję odwrotną.

Odp.

- i) $f(\{-1, 3\}) = \{0\}$,
- ii) $f([1, +\infty)) = [-4, +\infty)$,
- iii) $f((2, +\infty)) = (-3, +\infty)$,
- iv) $f((0, +\infty)) = [-4, +\infty)$,
- v) $f(\mathbb{R}) = [-4, +\infty)$,
- vi) $f^{-1}(-4) = \{1\}$,
- vii) $f^{-1}(-3) = \{0, 2\}$,
- viii) $f^{-1}((-3, +\infty)) = (-\infty, 0) \cup (2, +\infty)$,
- ix) $f^{-1}((-\infty, -3]) = [0, 2]$,
- x) $f^{-1}((-4, +\infty)) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$,
- xi) $f^{-1}([-5, +\infty)) = \mathbb{R}$,
- xii) $f^{-1}(\mathbb{R}) = \mathbb{R}$.

Funkcja f nie jest różnowartościowa ani „na”. Funkcja g o dziedzinie $[1, +\infty)$ oraz przeciwdziedzinie $[-4, +\infty)$ zadana takim samym wzorem jest bijekcją. Funkcja odwrotna to $g^{-1}(x) = \frac{2+\sqrt{16+4y}}{2}$.

Zadanie 5. Funkcję $f, g, h: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ dane są wzorami

$$f(x) = 3^{x-1}, \quad g(x) = x^3, \quad h(x) = \max(x, 3).$$

Wyznacz $f \circ f, f \circ g, g \circ f, g \circ h, (f \circ g) \circ h, f \circ (g \circ h)$.

Odp. $(f \circ f)(x) = 3^{(3^{x-1})-1}, (f \circ g)(x) = 3^{x^3-1}, (g \circ f)(x) = 3^{3(x-1)}, (g \circ h)(x) = \max(x, 3)^3, ((f \circ g) \circ h)(x) = (f \circ (g \circ h))(x) = 3^{\max(x, 3)^3-1}.$

Zadanie 6. Funkcja $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ dana jest wzorem

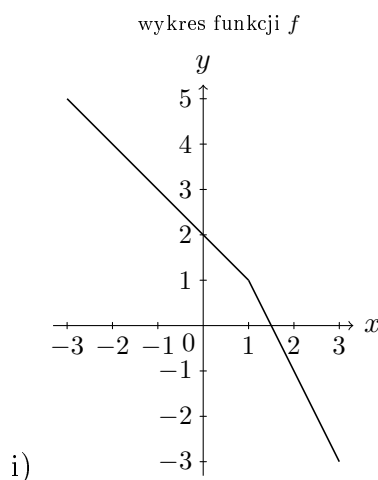
$$f(x) = \begin{cases} 2-x & x < 1 \\ 4-3x & x \geq 1 \end{cases}$$

i) narysuj wykres funkcji,

ii) podaj wzór f^{-1} .

iii) podaj wzór $f \circ f$.

Odp.

ii)

$$f^{-1}(x) = \begin{cases} \frac{4-x}{3} & x < 1 \\ 2-x & x \geq 1 \end{cases}$$

iii)

$$(f \circ f)(x) = \begin{cases} 4-3(2-x) & x < 1 \\ 2-(4-3x) & x \geq 1 \end{cases} = \begin{cases} -2+3x & x < 1 \\ -2+3x & x \geq 1 \end{cases} = -2+3x$$

Zadanie 7. Dla zbioru $X = \{1, 2, 3, 4\}$ podaj przykład funkcji $f: X \rightarrow X$, lub uzasadnij, dlaczego taka funkcja nie istnieje

- i) nie jest bijekcją,
- ii) jest różnowartościowa ale nie jest „na”,
- iii) jest „na” ale nie jest różnowartościowa,
- iv) $f \neq \text{id}_X$,
- v) $f \circ f = \text{id}_X$ ale $f \neq \text{id}_X$,
- vi) $f \circ f \circ f = \text{id}_X$ ale $f \neq \text{id}_X$,
- vii) $f \circ f \circ f \circ f = \text{id}_X$ ale $f \neq \text{id}_X$ oraz $f \circ f \neq \text{id}_X$.

Zadanie 8. Znajdź wzór funkcji odwrotnej, określ dziedzinę i przeciwdziedzinę

- i) $f(x) = \frac{1}{2x-4}$,
- ii) $f(x) = \frac{x-1}{x+1}$,
- iii) $f(x) = 2^{x-1} + 1$.

Odp.

- i) $f(x) = \frac{1}{2x} + 2$, dziedzina $f = \mathbb{R} \setminus \{2\}$, przeciwdziedzina $f = \mathbb{R} \setminus \{0\}$,
- ii) $f(x) = \frac{1+x}{1-x}$, dziedzina $f = \mathbb{R} \setminus \{-1\}$, przeciwdziedzina $f = \mathbb{R} \setminus \{1\}$,
- iii) $f(x) = \log_2(x-1) + 1$, dziedzina $f = \mathbb{R}$, przeciwdziedzina $f = (1, +\infty)$.

Zadanie 9. Wykaż, że dla $a, b, c \in \mathbb{N}_{>0}$

- i) $\max\{a, \min\{b, c\}\} = \min\{\max\{a, b\}, \max\{a, c\}\}$,
- ii) $\text{NWW}(a, \text{NWD}(b, c)) = \text{NWD}(\text{NWW}(a, b), \text{NWW}(a, c))$.